

AFDELING VOOR DE
GESCHILLEN VAN BESTUUR

Uitspraak in het geschil tussen:

1. J.M. Nijsten, P. de Winter e.a. te Borsele
2. Total Raffinaderij Nederland N.V. te Vlissingen
3. Burgemeester en wethouders van Vlissingen te Vlissingen
4. "Landbouwschap" Gewestelijke Raad voor Zeeland te Goes
5. Zeeuwse Milieufederatie en Stichting Natuur en Milieu te Goes
6. Inwonersgroep Borsele e.a. te Borsele
7. Zuidelijke Landbouw Maatschappij te Goes (appellanten)

en

de Minister van Economische Zaken, de Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, de Staatssecretaris van Sociale

Zaken en Werkgelegenheid en de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (verweerders), in overeenstemming met de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en de Minister van Verkeer en Waterstaat.

Overzicht van het geschil

Bij beschikking van 30 augustus 1989, kenmerk E/EEK 89069649, hebben verweerders aan Covra N.V. te 's-Gravenhage een vergunning onder voorschriften ingevolge de Kernenergiewet verleend voor:

- I. het oprichten van een inrichting als bedoeld in artikel 15, onder b, van de Kernenergiewet waarin splijtstoffen kunnen worden bewerkt, verwerkt en opgeslagen;
- II. het in werking brengen en in werking houden van gedeelten van de inrichting, die behoren tot de eerste bedrijfsfase, welke gedeelten zijn aangeduid in paragraaf 1.6 van hoofdstuk 1 van de van de aanvraag deel uitmakende gegevens;
- III. het voorhanden hebben van splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen in die inrichting;
- IV. het toepassen van radioactieve stoffen en het zich ontdoen van radioactieve stoffen door lozing in lucht of water vanuit de inrichting.

De beschikking van verweerders van 30 augustus 1989 is aan deze uitspraak gehecht.

Tegen deze beschikking hebben appellanten beroep ingesteld bij de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State. De beroepschriften zijn aan deze uitspraak gehecht.

Desgevraagd hebben verweerders een verweerschrift ingediend.

Desgevraagd heeft de Adviseur Beroepen Milieubeheer een ambtsbericht ingediend.

Nadere memories zijn ingekomen van appellanten sub 6 en vergunninghoudster.

Het geschil is op 7 juli 1992 behandeld in een openbare vergadering van de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State, waarin appellanten sub 3, vertegenwoordigd door ing A. Matze, appellanten sub 4 en 7, bij monde van ^{drs} J. L. Boom, appellanten sub 5, vertegenwoordigd door ~~drs~~ M.F.A.M. van Mierlo, en appellanten sub 6, bij monde van mr N.M.P. Steijnen en J.J. Traas-Dekker, hun standpunten nader hebben toegelicht. In rechte Verweendens hebben zich doen vertegenwoordigen door mr H. Ae. Unken Venema, drs A. Cornelissen en mr J.N. Houdijk.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

- Voorts zijn mr D.J. Post en ir J. Urjen namens vergaanshoudster gehoord en H.R. Flipse namens BZW van Borsele.
- 1a. Ingevolge artikel 50, eerste en tweede lid, van de Kernenergiewet juncto artikel 44, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne kan tegen een beschikking als thans aan de orde, voor zover hier van belang, beroep worden ingesteld door degenen die overeenkomstig artikel 20, 21, 22, tweede lid, of artikel 28, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, bezwaren hebben ingebracht, alsmede door enige andere belanghebbende die aantoon dat hij redelijkerwijs niet in staat is geweest overeenkomstig artikel 20, 21, 22, tweede lid, of artikel 28, eerste lid, onder c, bezwaren in te brengen.
  - b. Gebleken is dat appellante sub 2 niet overeenkomstig artikel 20 of 21 van de wet bezwaren heeft ingebracht naar aanleiding van de aanvraag.
  - c. Weliswaar heeft zij bezwaren ingebracht tegen het ontwerp van de beschikking, doch daarbij heeft zij niet overeenkomstig artikel 28, eerste lid, onder c, van de wet kunnen aantonen dat zij redelijkerwijs niet in staat is geweest overeenkomstig artikel 20 of 21 van meergenoemde wet bezwaren in te brengen.
  - d. De omstandigheid dat zij eind 1987 op een openbare zitting naar aanleiding van een eerdere aanvraag van Centrale Organisatie Voor Radioactief Afval N.V. (COVRA N.V.) voor een inrichting op een andere locatie wel bezwaren heeft ingebracht, kan de Afdeling niet tot het oordeel brengen dat zij met betrekking tot de beschikking op de thans aan de orde zijnde aanvraag aan de ontvankelijkheidseisen heeft voldaan.

- e. In verband hiermede, en gelet op het bepaalde in artikel 44, tweede lid, onder d, van de wet, kan appellante sub 2 niet in haar beroep worden ontvangen.

Ten aanzien van de hoofdzaak.

2. Bij de bestreden beschikking hebben verweerders aan COVRA N.V. een vergunning onder voorschriften ingevolge de Kernenergiewet verleend voor:
- het oprichten van een inrichting als bedoeld in artikel 15, onder b, van de Kernenergiewet waarin splijtstoffen worden bewerkt, verwerkt en opgeslagen;
  - het in werking brengen en in werking houden van gedeelten van de inrichting, die behoren tot de eerste bedrijfsfase zoals omschreven in de aanvraag;
  - het voorhanden hebben van splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen in die inrichting;
  - het toepassen van radioactieve stoffen en het zich ontdoen van radioactieve stoffen door lozing in lucht of water vanuit de inrichting.
- 3a. De inrichting ligt, omringd door bedrijven, in het havengebied Vlissingen-Oost in de gemeente Borsele.
- b. De woonkern Borssele bevindt zich op ~~600~~ twee kilometer afstand.
- 4a. Aanleiding voor het verzoek om vergunning is gelegen in de voorgenomen realisering van een opslag- en verwerkingsinrichting voor radioactief afval.
- b. Laag- en middelradioactief afval (LAVA en MAVA) deels afkomstig van kerncentrales en deels van ziekenhuizen, laboratoria en industrie, zal - voor zover mogelijk - in de inrichting worden samengeperst, en, met cement afgebonden, worden verpakt in stalen vaten. Organische vloeistoffen en kadavers zullen worden verbrand waarna de residuen eveneens worden verpakt.
- c. In de toekomst zal wellicht ook vast afval worden verbrand.
- d. Warmteproducerend hoogradioactief afval (HAVA) zoals kernsplijttingsafval of bestraalde splijtstofelementen wordt in

H
ongeveer

de inrichting uitsluitend overgepakt in met helium gevulde "containments". Deze containments worden opgeslagen in een bunker die bescherming zal moeten bieden tegen invloeden van buitenaf, zoals overstromingen of een neerstortend vliegtuig. De warmte wordt via natuurlijke ventilatie afgevoerd.

- e. Ook niet-warmteproducerend hoogradioactief afval zal worden opgeslagen in een beschermd betonnen gebouw.
  - f. Opslag van het afval zal, in afwachting van een definitieve oplossing, langdurig tijdelijk zijn. Gedacht wordt thans aan een periode van 50 tot 100 jaar.
5. Appellanten kunnen zich niet verenigen met de beschikking.
- 6a. In de eerste plaats zijn bezwaren van formele aard aangevoerd.
  - b. Zo wordt gesteld dat de Kernenergiewet niet het wettelijk instrumentarium biedt om de problemen van het radioactieve afval te regelen.
  - c. Van deze wet is volgens een aantal van de appellanten dan ook oneigenlijk gebruik gemaakt.
  - d. De Afdeling stelt dienaangaande vast dat, ofschoon het begrip radioactief afval in de Kernenergiewet niet is genoemd en ook kan worden aangenomen dat deze wet niet in de eerste plaats voor een aparte opslag van radioactief afval is geschreven, deze wet uitdrukkelijk een ruim toepassingsbereik heeft voor splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen en de aanwending daarvan.
  - e. Een uitzondering voor ^{deze} stoffen die in het afvalstadium zijn geraakt, is in de Kernenergiewet niet gemaakt.
  - f. Voor zover het in de inrichting opgeslagen radioactief afval voldoet aan de bij of krachtens de Kernenergiewet gestelde definitiebepalingen is deze wet derhalve onverkort van toepassing.
  - g. Gelet op de integrale benadering ~~in~~ de Kernenergiewet ~~voorziet~~, kan dan ook niet worden gezegd dat in dit geval het vergunningstelsel van deze wet niet van toepassing ~~geen zijn~~.
  - h. Of niettemin voor de opslag van radioactief afval een aparte wettelijke regeling zou moeten worden getroffen, is een vraag ~~die deze procedure overstijgt~~ voor de wetgever.

H
van

H
is

- i. De terzake aangevoerde bezwaren kunnen dan ook niet leiden tot vernietiging van de beschikking.
- 7a. Voorts wordt gesteld dat de aanvraag niet voldoet aan de vereisten van de artikelen 4, eerste lid, onder a, 7, eerste lid, onder a, juncto 6, eerste lid, en 8, eerste lid, onder a, van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen.
- b. Op grond van deze artikelen dienen in het verzoek om vergunning gegevens te worden verstrekt omtrent hoeveelheden en eigenschappen van splijtstoffen.
- c. *Mede* In aanmerking genomen het terzake door de Adviseur Beroepen Milieubeheer uitgebrachte ambtsbericht is de Afdeling niet gebleken dat de in de aanvraag en de daarbij behorende bijlagen opgenomen gegevens, gelet op de in het genoemde besluit gestelde eisen, een onvoldoende toereikend beeld geven van de splijtstoffen die in de inrichting zullen worden verpakt en opgeslagen.
- d. Verweerders hebben dan ook kunnen afzien van het niet-ontvankelijk verklaren van de aanvraagster in haar verzoek om vergunning.
- 8a. *X C* Appellanten hebben verder bezwaar tegen de wijze waarop de locat~~ie~~ie voor de aan de orde zijnde inrichting is gekozen, de gekozen manier van opslaan en het bij de aanvraag overgelegde milieu-effectrapport, dat volgens appellanten niet aan de wettelijke eisen voldoet.
- 9a. Het voornemen om in het havengebied Vlissingen-Oost een opslagfaciliteit voor radioactief afval te realiseren heeft een lange voorgeschiedenis.
- b. Tot in het begin van de jaren tachtig werd een groot deel van dit afval in de Atlantische Oceaan gestort.
- c. In 1981 werd door de regering de commissie Heroverweging verwijdering radioactief afval gevraagd te adviseren omtrent alternatieven voor dit storten.
- d. *X* Deze commissie gaf in haar in 1983 verschenen rapport vier mogelijke alternatieven aan; opslaan in constructies boven het

aardoppervlak, opslaan in constructies beneden het
aardoppervlak, verwijdering in diepgelegen geologische formaties
en verwijdering door verbranding.

- e. Omdat een definitieve oplossing veel nader onderzoek vergt heeft de regering in de nota Radioactief afval uit 1984 gekozen voor een tijdelijke opslag van alle categorieën radioactief afval op één locatie op het land, onder beheer van een centrale organisatie.
- f. Vervolgens is de commissie locatiekeuze opslagfaciliteit radioactief afval ingesteld.
- g. In het in oktober 1985 verschenen rapport van deze commissie is, voornamelijk aan de hand van bestuurlijk⁷planologische criteria, een drietal locaties aangewezen, twee in de gemeente Borsele en een in de gemeente Klundert.
- h. De keuze tussen deze drie locaties is door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aan COVRA N.V., de ~~technische~~ exploitant van de opslagfaciliteit, gelaten.
- i. Ongeveer parallel met het ~~locatie~~-onderzoek heeft de eerste milieu-effectrapportage plaatsgevonden. Dit betrof een ~~locatie~~-onafhankelijk onderzoek waarvan de resultaten in november 1985 zijn verschenen.
- j. Nadat COVRA N.V. in juni 1986 had gekozen voor een ~~locatie~~ op het terrein van de electriciteitscentrales in de gemeente Borsele, werd een aanvang gemaakt met de voorbereiding van een ~~locatie~~-afhankelijk milieu-effectrapport.
- k. Het opstellen van een dergelijk milieu-effectrapport was in de nota Radioactief ~~afval~~ toegezegd.
- l. Dit milieu-effectrapport is in oktober 1987 bij het indienen van een verzoek om vergunning ingevolge de Kernenergiewet overgelegd.
- m. Tijdens de procedure van de totstandkoming van een beschikking op deze aanvraag rees verzet bij de bevolking van de nabijgelegen kern Borssele.
- n. Naar aanleiding hiervan is door de gemeente Borsele een werkgroep ingesteld die opnieuw naar een alternatieve locatie binnen de gemeente zou moeten zoeken.
- o. Deze werkgroep kwam tot de conclusie dat een nieuwe locatie op het haven- en industrieterrein Vlissingen-Oost de voorkeur had boven de aanvankelijk voorgenomen locatie.

7-e en

La

X c

X c

X c

X c

La

- p. Vervolgens is door COVRA N.V. een nieuwe locatie aan de Belgiëweg op dit haventerrein gekozen, nabij de bedrijven Heerema en Total.
- q. Ten behoeve van de vestiging van de inrichting op deze locatie is een aanvullend milieu-effectrapport opgesteld, waarna begin 1989 de benodigde vergunningen opnieuw zijn aangevraagd.
- 10a. Met appellanten kan worden vastgesteld dat het de voorkeur had verdiend indien voorafgaand aan het ~~lokatie~~-onderzoek in 1985 een milieu-effectrapport was gemaakt waardoor ook milieuhygiënische factoren in de keuze hadden kunnen worden betrokken.
- b. Een plicht tot het maken van een dergelijk milieu-effectrapport bestond destijds evenwel niet.
- c. De aanbevelingen van de commissie locatiekeuze opslagfaciliteit radioactief afval moesten bij de voorbereiding van de thans aan de orde zijnde aanvraag als een gegeven worden beschouwd.
- d. De drie in het rapport van deze commissie aangegeven locaties waren dan ook de enige alternatieven die redelijkerwijs in beschouwing konden worden genomen.
- e. Voorts dient als gegeven te worden beschouwd het uitgangspunt van de regering dat het radioactief afval in Nederland op een centrale plaats bovengronds zou worden bewaard.
- f. Dat alternatieven als opslag bij de kerncentrales of export naar het buitenland niet in de milieueffect~~beoordeling~~ zijn betrokken, is gelet op het bepaalde in artikel 41j, eerste lid, onder b, dan ook eveneens ~~voorstelbaar~~ *aanvaardbaar*
- 11a. De stelling van appellanten dat de voorbereiding van het uiteindelijk bij de onderhavige aanvraag overgelegde milieu-effectrapport niet voldoet aan de wettelijke regels, kan de Afdeling niet delen.
- b. Daarbij moet worden bedacht dat het bij de aanvraag overgelegde milieu-effectrapport niet op zichzelf kan worden gezien.
- c. Eerst is immers een locatiegebonden milieu-effectrapport gemaakt voor de mogelijke vestiging van de inrichting op een ~~locatie~~ nabij het dorp Borssele.

- d. Aan dit milieu-effectrapport lag een startnotitie ten grondslag en bij de vaststelling van de richtlijnen daarvoor heeft inspraak van derden plaatsgevonden.
- e. Toen op aandringen van de gemeente Borsele werd gekozen voor een lokatie op het haventerrein Vlissingen-Oost, anderhalve kilometer verwijderd van de aanvankelijk voorgenomen lokatie, is de milieu-effectrapportprocedure niet weer geheel opnieuw gestart.
- f. De nieuwe lokatie is als een extra alternatief in de milieu-effectrapportprocedure ingebracht.
- g. ~~Sonder de ziele~~ voordoende omstandigheden acht de Afdeling het niet onredelijk dat niet opnieuw een startnotitie is gemaakt en niet opnieuw volledige richtlijnen zijn vastgesteld.
- h. Overigens zijn wel aanvullende richtlijnen vastgesteld, mede op basis van een ingewonnen advies van de commissie voor de milieu-effectrapportage.
- i. Voorts blijkt uit het definitieve milieu-effectrapport dat rekening is gehouden met adviezen en bezwaren met betrekking tot het eerdere milieu-effectrapport.
- 12a. Met betrekking tot de bezwaren over de inhoudelijke tekortkomingen van het overgelegde milieu-effectrapport overweegt de Afdeling dat de commissie voor de milieu-effectrapportage in haar toetsingsadvies tot de conclusie is gekomen dat het milieu-effectrapport bruikbare en toegankelijke informatie verschaft en een voldoende basis biedt voor een afrondend besluit over het al dan niet realiseren van deze faciliteit.
- b. De Afdeling is, *mede* in aanmerking genomen het terzake door de Adviseur Beroepen Milieubeheer uitgebrachte ambtsbericht, niet gebleken van feiten of omstandigheden die erop wijzen dat deze conclusie voldoende grondslag ontbeert.
- c. Nu er derhalve van kan worden uitgegaan dat het overgelegde milieu-effectrapport de ingevolge artikel 41j van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne noodzakelijke gegevens bevat, kunnen de terzake aangevoerde bezwaren niet leiden tot vernietiging van de bestreden beschikking.

X C

X C

X m

X C

X m

f
Getel op de
zich des tijds

- 13a. Appellanten hebben daarnaast aangevoerd dat in de bestreden beschikking onvoldoende op de ingebrachte bezwaren is ingegaan.
- b. Uit de beschikking blijkt dat duizenden personen in vele tientallen bezwaarschriften bezwaar hebben gemaakt tegen het verlenen van de aangevraagde vergunning.
- c. Gezien deze grote aantallen acht de Afdeling het alleszins redelijk dat verweerders de bezwaren tegen de aanvraag samengevat en gegroepeerd hebben weergegeven en daarop hebben gereageerd.
- d. De bezwaren tegen de ontwerp-beschikking zijn overigens wel per bezwaarschrift behandeld.
- e. Hoewel niet uitgesloten kan worden dat door deze handelwijze een enkel bezwaar niet in volle ~~aan~~vang is weergegeven en besproken, is het niet aannemelijk geworden dat hierdoor de beschikking de toets aan artikel 30, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne niet zou kunnen doorstaan of dat deze anderszins terzake voor vernietiging in aanmerking zou komen.
- 14a. Appellanten wijzen er verder op dat in de bestreden beschikking mede een vergunning als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Kernenergiewet is verleend voor het zich van radioactieve stoffen ontdoen door lozing in lucht of water, terwijl deze vergunning niet is aangevraagd.
- b. Dienaangaande kan worden vastgesteld dat in het verzoek om vergunning een uitgebreide beschrijving is gegeven van de lozingen die ^pzullen plaatsvinden.
- c. Derhalve kan worden geoordeeld dat het verzoek mede ~~bek~~tekking heeft op een vergunning om zich te ontdoen van radioactieve stoffen.
- d. De omstandigheid dat deze benodigde vergunning niet met zoveel woorden is genoemd in de brief die de aanvraag vergezelde, acht de Afdeling onvoldoende voor het oordeel dat meer zou zijn verleend dan is aangevraagd.
- 15a. Voorts ontmoet het feit dat de verleende oprichtingsvergunning veel omvangrijker is dan de vergunning voor het in werking brengen en in werking houden van de inrichting, bezwaren van de zijde van appellanten.

7 om.

in lucht en water

X tr

- b. Naar hun mening dient ook de oprichtingsvergunning beperkt te blijven tot de eerste bedrijfsfase.
- c. Zowel het milieu-effectrapport als de aanvraag vermelden drie scenario's met betrekking tot de omvang en activiteiten van de inrichting.
- d. Het eerste scenario gaat uit van een gelijkblijvende afvalproduktie van onderzoeksinstellingen, ziekenhuizen en industrie en een dertigjarige bedrijfstijd van de kernenergiecentrales te Dodewaard en Borsele.
- e. In scenario 2a wordt uitgegaan van de afvalproduktie van scenario 1, uitgebreid met het afval dat ontstaat bij een dertigjarige bedrijfstijd voor een nog te installeren nucleair vermogen van 2000 MWE.
- f. Scenario 2b, ten slotte, gaat uit van de afvalproduktie van het eerste scenario, vermeerderd met het afval dat ontstaat bij een dertigjarige bedrijfstijd voor een nog te installeren nucleair vermogen van 4000 MWE.
- g. Volgens de aanvraag leidt dit, met inbegrip van het radioactief afval dat ontstaat bij de ontmanteling van kernenergiecentrales en andere installaties, voor de komende honderd jaar tot een hoeveelheid verpakt afval van circa 60.000 m³ in scenario 1, 100.000 m³ in scenario 2a en 140.000 m³ in scenario 2b, plus de bestraalde splijtstofelementen voor elk van de genoemde scenario's of, indien opwerking plaatsvindt, de bijbehorende hoeveelheid opwerkingsafval.
- h. Omdat het afvalaanbod uit de scenario's 2a en 2b voorlopig nog niet aan de orde is - ook wanneer zou worden besloten tot het bouwen van nieuwe kernenergiecentrales zal het na een dergelijk besluit nog zeker tien jaar duren alvorens vanuit die kernenergiecentrales afval zal worden aangeboden - is de aanvraagster voorlopig uitgegaan van de bouw van alleen bedrijfsfase 1.
- i. Dat is de reden geweest voor COVRA N.V. om alleen voor deze eerste bedrijfsfase een vergunning te vragen voor het in werking brengen en in werking houden van de inrichting, hoewel een oprichtingsvergunning is gevraagd voor de inrichting in de grootst mogelijke omvang.

P - waarin een deel van de opslaggebouwen alsmede de verbroedingsinstallatie voor vast afval niet zijn begrepen -

- j. Verweerders hebben de gevraagde vergunningen overeenkomstig deze aanvraag verleend.

De Afdeling overweegt het volgende.

16a. Artikel 15, aanhef en onder b, van de Kernenergiewet bepaalt dat het verboden is zonder vergunning, verleend door de Ministers van Economische Zaken en Sociale Zaken en Volksgezondheid tezamen, een inrichting, waarin kernenergie kan worden vrijgemaakt, splijtstoffen kunnen worden vervaardigd, bewerkt of verwerkt, dan wel splijtstoffen worden opgeslagen, op te richten, in werking te brengen, in werking te houden of te wijzigen.

- b. Naar het oordeel van de Afdeling kan niet worden gezegd dat de bewoordingen van evengeciteerd artikel 15 zich ^Ptegen het verlenen van een oprichtingsvergunning afzonderlijk van een vergunning voor het in werking brengen en in werking houden.

~~verzet~~

- c. Op zichzelf behoeft tegen deze constructie dan ook geen bezwaren te bestaan.

- d. Daarbij dient evenwel direct te worden aangetekend dat "oprichten" van een inrichting veel meer omvat dan ~~het~~ slechts ^{het} bouwen daarvan.

- e. Bij de beoordeling van de vraag of een inrichting mag worden opgericht dienen direct al de activiteiten die in deze inrichting zullen plaatsvinden in ogenschouw te worden genomen.

- f. Reeds dan moet immers al worden beoordeeld of de locatie, aard en uitvoering van de inrichting geschikt zijn om gevaar, schade of hinder vanwege de activiteiten die in de inrichting zullen plaatsvinden voldoende te beperken.

- g. Bij de beoordeling van een verzoek om een oprichtingsvergunning dient dan ook reeds een volledige toetsing van al deze aspecten van de inrichting plaats te vinden.

- h. Het verlenen van een vergunning voor het in werking brengen en in werking houden van die inrichting, de toestemming om daadwerkelijk te starten, zal daarna veelal niet meer dan een formaliteit zijn, tenzij de inzichten omtrent de

overzetten

X

milieuhygiënische aspecten in de tussenliggende periode zijn gewijzigd.

- i. Dat blijkt ook uit artikel 17, tweede lid, van de Kernenergiewet, op basis waarvan in uitzonderlijke gevallen bij de totstandkoming van de beschikking op een verzoek om vergunning de inspraakprocedure op basis van hoofdstuk 3 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne achterwege kan blijven.
  - j. Blijkens de toelichting op deze bepaling, welke aanvankelijk in het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen was opgenomen, werd daarbij gedacht aan onder meer het geval dat de houder van een vergunning voor het oprichten van een inrichting een vergunning vraagt voor het in werking brengen en in werking houden van de inrichting.
  - k. Het werd niet zinvol geacht om nogmaals de volledige bezwarenprocedure toe te passen, indien geen groter gevaar, schade of hinder behoeft te worden gevreesd dan bij de eerder plaatsgevonden hebbende beoordeling van de veiligheidsaspecten in aanmerking is genomen.
- 17a. De Afdeling stelt vast dat verweerders, in weerwil van dit wettelijke uitgangspunt, geen volledige toetsing hebben verricht van het verzoek om oprichtingsvergunning.
- b. In de beschikking wordt immers overwogen dat de verbranding van vast, persbaar afval in de eerste bedrijfsfase niet aan de orde is en dat in de toekomst zal worden bezien of wijzigingen in het afvalaanbod aanleiding kunnen geven tot verbranding van dit afval.
  - c. Daarbij is uitdrukkelijk gesteld dat in het kader van de beoordeling van de vergunningaanvraag voor het in werking brengen en houden van een verbrandingsoven voor vast laag- en middelactief afval, zal worden bezien of het aanvaardbaar is tot verbranding over te gaan. In dat kader, aldus de beschikking, zal van COVRA N.V. worden verlangd om aan te geven ~~om~~ hoeverre de afweging tussen verbranden en persen van de dan aangeboden hoeveelheid brandbaar vast afval, mede tegen de achtergrond van het ALARA-principe, positief uitvalt voor verbranden.

X in

- Aangezien*
- d. ~~Door~~ ^{is verleend} niettemin een oprichtingsvergunning ~~te verlenen~~ welke ook betrekking heeft op een inrichting voor deze activiteiten is de Afdeling van oordeel dat een te beperkte toetsing van het verzoek om oprichtingsvergunning heeft plaatsgehad, ~~en dat de~~ *De* bestreden beschikking ~~zich~~ voor zover de verleende oprichtingsvergunning zich uitstrekt tot meer dan bedrijfsfase 1, in strijd met artikel 15 juncto artikel 19 van Kernenergiewet tot stand ~~is~~ gekomen.
- e. Omdat de oprichtingsvergunning het meest bepalende deel van de beschikking is en moet worden aangenomen dat ook de noodzakelijke toetsing van de gevraagde vergunningen als bedoeld in artikel 15, onder a, en artikel 29, beperkt is gebleven tot bedrijfsfase 1, dient de beschikking ook voor wat betreft de andere vergunningen gedeeltelijk te worden vernietigd op de grond, genoemd in artikel 2, eerste lid, onder a, van de Tijdelijke wet Kroongeschillen.

is dan ook

~~19a.~~ Gegeven deze beslissing kunnen de bezwaren van appellanten, welke betrekking hebben op activiteiten in de inrichting welke niet in de eerste bedrijfsfase zijn voorzien, buiten beschouwing blijven.

- b. Bij de bespreking van de vaak zeer uitvoerige en gedetailleerde inhoudelijke bezwaren van appellanten stelt de Afdeling voorop dat, anders dan appellanten kennelijk veronderstellen, in het kader van deze beroepsprocedure niet een heroverweging van de aanvaardbaarheid van de aangevraagde activiteit kan worden gegeven.
- c. Die beoordeling is door verweerders verricht; thans is uitsluitend de vraag aan de orde of verweerders tot dat besluit hebben kunnen komen.

- hebben o.m. betrekking*
- 19a. De bezwaren van appellanten ~~zijn voorts~~ op de locatie van de inrichting.
- b. Door de inrichting op buitendijks land te bouwen, zo stellen appellanten, worden onaanvaardbare risico's genomen.
- c. Indien de gebouwen van de inrichting bij een overstroming onder water komen te staan, kan besmetting van mensen, dieren, bodem

en oppervlaktewater ontstaan als gevolg van de verspreiding van radioactieve stoffen.

- d. Dit volgens appellanten onaanvaardbare risico zal naar hun mening alleen maar groter worden als gevolg van de verwachte zeespiegelstijging.
- 20a. Het terrein waarop de inrichting wordt gebouwd, ligt in buitendijks gebied. De hoogte van het maaiveld ter plaatse bedraagt 5,2 m boven N.A.P.. ~~Alverens wordt gebouwd zal het~~ terrein van de inrichting ^{is} ~~worden~~ opgehoogd tot 5,6 m boven N.A.P..
- b. Voor een beschouwing van de risico's welke samenhangen met overstroming van het terrein van de inrichting is de regeringsnota "Omgaan met risico's" uit 1989 van belang.
- c. In deze nota worden twee risico-niveaus gedefinieerd, de risicogrenswaarde en de risicostreefwaarde.
- d. De risicogrenswaarde is het niveau waarboven het risico dat een bepaalde activiteit met zich brengt, niet aanvaardbaar is.
- e. Het risiconiveau waarbij het risico zo klein is dat het als verwaarloosbaar wordt beschouwd, is de risicostreefwaarde.
- f. Voor nieuwe situaties is in de nota per activiteit het individueel risico op het overlijden van de mens gesteld op een maximaal toelaatbaar niveau van 10^{-6} per jaar (1 op 1000.000) en een verwaarloosbaar niveau van 10^{-8} per jaar (1 op 100.000.000).
- g. In het bij de aanvraag overgelegde milieu-effectrapport is berekend dat voor de locatie waar de inrichting zal worden gevestigd, de overstromingskans waarbij uitlo~~x~~ing en lozing naar zee plaatsvindt 10^{-4} per jaar bedraagt.
- h. Dit gegeven in combinatie met de daarvan te duchten effecten leidt tot een individueel risico ^P van circa 10^{-10} per jaar voor het gebouw waarin niet-verwerkt LAVA en MAVA wordt opgeslagen.
- i. Genoemde waarde bevindt zich ver beneden de verwaarloosbaarheidsgrens.
- j. De waarden voor het individueel risico voor de andere gebouwen zijn nog veel lager. Met name voor het opslaggebouw voor warmteproducerend HAVA - dat beschermd is tot 10 m boven N.A.P.- is het risico zeer gering, zo blijkt uit de stukken.

x

x g

³
(kans x effect)

- k. Hoewel de risicoberekeningen zijn toegespitst op bescherming van de mens, kan, nu er geen aanleiding is om te veronderstellen dat er extreme blootstelling van ioniserende straling voor planten en dieren is te verwachten, worden aangenomen dat er evenmin onaanvaardbare risico's bestaan voor flora en fauna.
- l. Gelet op deze gegevens acht de Afdeling het niet onaanvaardbaar dat verweerders zich op het moment van het nemen van de bestreden beschikking op het standpunt hebben gesteld dat in het overstromingsrisico geen aanleiding behoeft te worden gevonden voor weigering van de gevraagde vergunningen.
- m. De omstandigheid dat, naar appellanten stellen, uit recente gegevens omtrent de zeespiegelstijging valt af te leiden dat het overstromingsrisico groter is dan bij het opstellen van het milieu-effectrapport werd gedacht, maakt dat niet anders.
- n. In de eerste plaats kan worden vastgesteld dat ook bij de milieu-effectrapportage al rekening is gehouden met een zeespiegelstijging.
- o. Bovendien, indien zou blijken dat deze ~~aanname~~ zouden moeten worden bijgesteld, komt dat ongetwijfeld aan het licht in het in de bestreden beschikking voorgeschreven evaluatieonderzoek waarin moet worden onderzocht of er geen grotere of andere effecten optreden dan die zijn beschreven in het milieu-effectrapport.
- p. De uitkomsten daarvan kunnen dan ~~wellicht~~ nopen tot het stellen van nadere voorschriften, die tegemoetkomen aan de dan bekende inzichten omtrent gevaar, schade of hinder.
- 21a. Ook wordt door appellanten gewezen op de risico's van een gaswolkexplosie.
- b. Omdat de inrichting nabij een LPG-opslagplaats en gastransportroutes is gesitueerd, had volgens appellanten meer rekening moeten worden gehouden met deze calamiteiten.
- c. Ten onrechte, zo stellen appellanten, is de mogelijkheid dat gas via de ventilatieopeningen het gebouw voor de opslag van warmteproducerend hoogradioactief afval instroomt en daarbinnen explodeert, niet in de beschouwingen betrokken.

3

4
 secundeskillingen

7 m

- d. Voor een beoordeling van de risico's vanwege gaswolkexplosies in de nabijheid van de inrichting hebben verweerders onder meer gebruik gemaakt van een in opdracht van de aanvrager verricht onderzoek.
- e. Dit onderzoek was weliswaar niet gericht op de thans aan de orde zijnde locatie maar biedt wel inzicht in de explosiegevaaren voor de inrichting zoals die zal worden uitgevoerd op het haventerrein. ~~Bovendien, de afstanden tot mogelijk gevaarzettende industrieën zijn bij de huidige locatie groter.~~
- f. In het rapport is rekening gehouden met de mogelijkheid van gasopsluiting buiten de afvalopslaggebouwen, onder geparkeerde auto's op het buitenterrein. *Geen*
- ~~g. Dat niet ook rekening is gehouden met instroming van gas en interne explosies, acht de Afdeling niet onaanvaardbaar.~~ ^{21g} Op basis van de stukken en het door de Adviseur Beroepen Milieubeheer uitgebrachte ambtsbericht ^{in dit verband} ~~kan immers worden vastgesteld~~ ^{aangenomen} dat instroming van het gas, gezien de zwaarte daarvan en de hoogte van de lucht ~~inlaat~~ openingen, onwaarschijnlijk is.
- h. Explosies op het buitenterrein zullen blijkens de stukken geen effect hebben op de gebouwen voor opslag van hoogradioactief afval. Wel is het mogelijk dat de gebouwen voor LAVA en MAVA gedeeltelijk instorten.
- i. Omdat het risico van dit laatste ongevalsscenario blijkens de stukken in orde van grootte van 10^{-8} per jaar ligt, derhalve verwaarloosbaar, kan de Afdeling zich ~~vinden in~~ het standpunt van verweerders dat in deze omstandigheid geen aanleiding behoeft te worden gevonden voor het eisen van nadere voorzieningen of het weigeren van de gevraagde vergunning.

22a. Appellanten hebben verder ook bezwaar tegen lozingen van radioactieve stoffen die zullen ontstaan tijdens normale bedrijfsomstandigheden.

b. Emissies zullen met name optreden bij de verwerking van radioactief afval.

c. In de eerste bedrijfsfase zullen de volgende verwerkingsactiviteiten plaatsvinden: persen van vast afval, scheiding van vloeistoffen, verbranding van organische

21g² Niettemin is het nog aanvullend onderzoek vereischt naar interne explosies van gas. Daaruit blijkt dat de containments met HAVA dergelijke explosies binnen het opslaggebouw kunnen doorstaan

H inlaat

K

O

+ rekeningen met

blijft de aanvraag

vloeistoffen en kadavers, verschromping en verkleining van grote afvalcomponenten, cementering van as, bronnen en niet-persbaar afval en ten slotte de reiniging van radioactief water.

- d. Bij de beoordeling van de aanvaardbaarheid van de lozingen is artikel 6 van de Richtlijn van de Raad van Europese gemeenschappen van 15 juli 1980 (80/836 Euroatom) van belang.
- e. Deze richtlijn, ^{gedeelte}geïmplementeerd in ^{het Besluit stralingsbescherming Keenheigouet} de Nederlandse regelgeving, bevat de volgende grondbeginselen voor de beperking van individuele en collectieve doses die het gevolg zijn van controleerbare blootstelling:
- a. elke activiteit die blootstelling aan ioniserende straling meebrengt mag alleen plaatsvinden als zulks ~~gerechtvaardigd~~ ^{zij nut heeft} is tegenover ieder ander alternatief (het zogenaamde justification beginsel);
  - b. elke blootstelling moet zo beperkt worden gehouden als redelijkerwijs mogelijk is (het zogenaamde ALARA-principe);
  - c. de door personen ontvangen doses mogen bepaalde aangegeven limieten niet te boven gaan.
- f. Ten einde de lozingen van radioactieve stoffen zo beperkt mogelijk te houden zal de ventilatielucht uit de op onderdruk gehouden verwerkingsruimten en de mogelijk besmette andere ruimten worden afgezogen.
- g. Deze lucht zal worden gereinigd in zogenaamde HEPA-filters met een zeer hoog rendement, die blijkens het eerdergenoemde ambtsbericht kunnen worden aangemerkt als de beste stand der techniek.
- h. De verbrandingsovens voor organische vloeistoffen en kadavers worden gekenmerkt door een hoge verbrandingstemperatuur - 1000°C voor de kadavers en 1300°C voor organische vloeistoffen - waardoor een zo volledig mogelijke verbranding is verzekerd.
- i. De daarvan afkomstige rookgassen worden gereinigd in een combinatie van een nat en droog reinigingssysteem waarbij ook weer HEPA-filters zijn aangebracht.
- j. Door deze aanvullend werkende systemen kan blijkens het ambtsbericht worden gesteld dat de inrichting zal worden voorzien van de best beschikbare mogelijkheid om tot maximale reductie van de uitworp te komen.

- k. Gezien deze voorzieningen en de in de vergunning opgenomen strenge grenswaarden kan worden aangenomen dat voldoende aan gevaar, schade of hinder vanwege de lozingen naar de lucht wordt tegemoetgekomen en acht de Afdeling het aanvaardbaar dat verweerders de gevraagde vergunning daarvoor hebben verleend.
- l. Niettemin kan worden vastgesteld dat de stofnorm van 50 mg/m^3 voor de lozing van niet-radioactieve stoffen niet is toegesneden op de aan te brengen HEPA-filters.
- m. Omdat deze filters een veel hoger rendement kunnen behalen, moet worden geoordeeld dat voorschrift 27.1 niet toereikend is en derhalve wegens strijd met artikel 19, eerste lid, van de Kernenergiewet gedeeltelijk moet worden vernietigd op de grond, genoemd in artikel 2, eerste lid, onder a, van de Tijdelijke wet Kroongeschillen.
- n. Tevens is er aanleiding om met toepassing van artikel 5, eerste lid, van de Tijdelijke wet Kroongeschillen zelf in de zaak te voorzien op de wijze als hieronder nader is aangegeven.
- 23a. Lozingen op het oppervlaktewater die mogelijk radioactief zijn verontreinigd, komen vrij bij de scheiding van vloeistoffen in organische en anorganische fracties en de natte rookgasreiniging, en bestaan verder uit was-, schrob- en spoelwater.
- b. De afvalwaterstromen worden naar een behandelingsinstallatie afgevoerd, die bestaat uit een flocculatie-eenheid, een decanteur en een schotelcentrifuge.
- c. In deze installatie kunnen onopgeloste delen, met daaraan geadsorbeerd radionucliden, worden afgescheiden.
- d. Indien wordt vastgesteld dat verdere vermindering van verontreiniging geen substantieel effect meer heeft, wordt het via een pijpleiding op de Westerschelde geloosd.
- e. In het milieu-effectrapport is deze zuiveringsmethode vergeleken met een aantal andere technieken.
- f. Daaruit blijkt dat de door de aanvraagster gekozen flocculatiemethode de voorkeur geniet.
- g. Gelet hierop en gezien de in de voorschriften vastgestelde vergaande lozingsnormen kan de Afdeling zich in zoverre met de bestreden beschikking verenigen.

X h. Voor de lozing van niet-radioactieve verontreinigende stoffen in het oppervlaktewater is een aparte vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren verleend.

X 24a. Emissies vanwege de opslag van niet-warmteproducerend hoog radioactief afval, splijtstofstaven en kernsplijtingsafval zijn blijkens de stukken niet te verwachten.

b. De enige behandeling die daarbij plaatsvindt, bestaat uit het overladen van verpakt afval uit de transportcontainers.

c. Alleen bij het ompakken van splijtstofelementen is besmetting aan de buitenkant daarvan mogelijk.

d. De openingen naar de buitenlucht van dit behandelgebouw zijn dan ook voorzien van de eerdergenoemde HEPA-filters.

e. Het terzake gestelde voorschrift 25 moet blijkens het ambtsbericht toereikend worden geacht om gevaar, schade of hinder buiten de inrichting voldoende te beperken.

X f. Naar het oordeel van de Afdeling is er in verband hiermede evenmin op dit punt aanleiding voor vernietiging van de beschikking.

25a. Over de opslag van warmteproducerend hoograadioactief afval hebben appellanten aangevoerd dat het onvoldoende is gegarandeerd dat de droge opslag daarvan de meest geschikte methode is.

b. Naar hun mening is nog onvoldoende ervaring opgedaan met het op een dergelijke wijze koelen van dit afval.

c. In het opslaggebouw worden de containments die zijn gevuld met splijtstofelementen of kernsplijtingsafval, passief met lucht gekoeld.

d. Door opwarming van de lucht in het gebouw en het aanwezige hoogteverschil tussen in- en uitlaat ontstaat een natuurlijke trek door de opslagcompartimenten.

e. Deze trek wordt groter naarmate het temperatuurverschil tussen in- en uitlaat groter is.

f. Het grote voordeel van deze methode van koeling is dat het volkomen onafhankelijk is van externe energievoorzieningen.

g. Door de wijze van verpakken in met helium gevulde containments,

voorzien van een drukmeetsysteem, kan eventuele lekkage in een vroeg stadium worden ontdekt waarna reparatie mogelijk is.

- h. Op zichzelf is met het onder natuurlijke koeling opslaan van hoogradioactief afval veel ervaring opgedaan in het buitenland.
- i. Daarbij kunnen echter ook minder positieve ervaringen worden genoemd.
- j. Appellanten wijzen erop dat bij een opslagplaats in Wales door een lekkage van het dak enkele magnesium omhulsels van splijtstofelementen zijn gaan corroderen.
- k. Daarbij kan echter worden vastgesteld dat de daar gekozen wijze van verpakken niet is te vergelijken met de in de onderhavige inrichting toe te passen meervoudige verpakking van het afval.
- l. Daardoor is het niet aanvaardbaar dat zich in de onderhavige inrichting vergelijkbare incidenten kunnen voordoen.
- m. Weliswaar is derhalve de gekozen wijze van opslag niet exact op deze wijze eerder toegepast maar gezien de ervaringen met vergelijkbare methoden kan naar het oordeel van de Afdeling niet worden gezegd dat er onvoldoende inzicht bestaat over de effecten en risico's van deze opslagmethode.
- n. Appellanten wijzen in dit verband nog op de noodzaak van filtrering van de afgevoerde warme lucht. Een dergelijke filtrering hindert volgens hen echter de natuurlijke ventilatie.
- o. In de bij de aanvraag overgelegde stukken is evenwel naar het oordeel van de Afdeling genoegzaam aangetoond dat de verpakkingswijze van het warmteproducerend afval zodanig is dat besmetting van de buitenzijde daarvan zeer onwaarschijnlijk is.
- p. Langsstromende lucht en het eventuele stof dat zich daarin bevindt, zal dan ook niet besmet raken. Filtrering van de afgevoerde lucht is derhalve overbodig.
- q. Overigens kan nog worden geconstateerd dat de luchtinlaatopeningen van de opslagruimte zijn voorzien van kleppen die, indien noodzakelijk, het binnendringen van stof en zand zoveel mogelijk kunnen voorkomen.
- r. Aangezien ten slotte nog uit de stukken blijkt dat het niet tot grote problemen leidt indien de ventilatie gedurende langere tijd wordt ~~gehinderd~~, acht de Afdeling het niet onredelijk dat verweerders zich het standpunt hebben gesteld dat voor de aangevraagde wijze van opslag vergunning kan worden verleend.

↳ in roestvast-
stalen contain-
ments

Γ n

L in

K

↳ belemmerd

L op

- 26a. Meer in het algemeen is nog tegen de beschikking aangevoerd dat onvoldoende rekening is gehouden met de belevingsaspecten van de omwonenden.
- b. Daarbij wordt gewezen op de afzetmoeilijkheden die kunnen ontstaan voor in de omgeving verbouwde land- en tuinbouwgewassen.
- c. Met betrekking tot dit bezwaar moet gewezen worden op het feit dat het beoordelingskader van vergunningen als de onderhavige noodzakelijkerwijs beperkt moet blijven tot milieuhygiënische aspecten van de vestiging van de inrichting ter plaatse.
- d. Indien door het stellen van voorschriften voldoende aan gevaar, schade of hinder tegemoet kan worden gekomen en, in het geval van een milieu-effectrapport ~~x~~plichtige activiteit als thans aan de orde, er geen beter alternatief voorhanden is, kan de vergunning niet worden geweigerd.
- e. De door appellanten genoemde aspecten moeten bij de beoordeling van ~~de~~ o aanvraag dan ook buiten beschouwing blijven.

- 27 ~~x~~ e. Datzelfde geldt voor het bezwaar dat er geen schaderegeling is getroffen met de omwonenden met betrekking tot waardedaling van onroerende goed en inkomstenderving.
- d. Blijkens de beroepschriften doelen appellanten daarbij op vergoeding van schade die ontstaat door de normale bedrijfsvoering in de inrichting.
- e. Voor wat betreft de schade die is ~~de~~ te duchten bij calamiteiten biedt de Wet aansprakelijkheid kernongevallen een regeling.
- f. In voorschrift 38 is daaromtrent bepaald dat COVRA N.V. ~~Organisatie Voor Radioactief Afval~~ een verzekering of andere financiële zekerheid dient te hebben en in stand te houden overeenkomstig genoemde wet en ook overigens dient te voldoen aan haar bij of krachtens die wet opgelegde verplichtingen.
- g. Op basis van de Kernenergiewet kan niet een schaderegeling met betrekking tot de normale bedrijfsvoering in de vergunning worden vastgelegd.
- h. Een vergunning ingevolge de Kernenergiewet kan immers eerst worden verleend indien door het stellen van voorschriften de mate van gevaar, schade of hinder voldoende kan worden beperkt.

o 26 f Overigens zal blijkens de beschikking de beleving van de COVRA-vestiging wel een van de hoofdpunten in het voorgeschreven evaluatie-onderzoek zijn.

00 27a+b (zie hiernaast.)

- g. Uit het vorenoverwogene volgt dat verweerders zich op dat standpunt hebben kunnen stellen.

- 29 a. Overigens is op grond van de aangevoerde bezwaren niet gebleken dat de beschikking - behoudens het hiervoor genoemde - moet worden vernietigd op een van de in artikel 2, eerste lid, van de Tijdelijke wet Kroongeschillen genoemde gronden.
- b. De beroepen moeten dan ook voor het overige worden verworpen.

- 20 a Nu uit het vorenstaande blijkt dat door het stellen van voorschiften in voldoende mate kan worden tegemoetgekomen aan gevaar, schade of hinder vanwege de inrichting, is er geen aanleiding om - zoals door appellanten is bepleit - de verleende vergunningen aan een beperkte termijn te binden.
- b Overigens laat dit wel onverlet dat verweerders, indien de omstandigheden of de milieuhygiënische inzichten daartoe aanleiding geven, de vergunningen kunnen wijzigen of intrekken.
- c In eerste instantie kan het meniggenoemde evaluatie-onderzoek daarover inzicht bieden.

Beslissing:

X
De Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State;
Gezien de Tijdelijke wet Kroongeschillen, de Wet op de Raad van
State, de Kernergiewet en de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne;

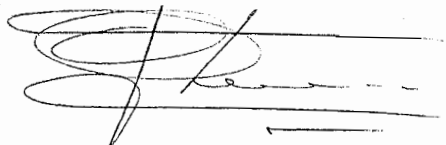
en

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart appellante sub 2 niet-ontvankelijk in haar beroep.
- II. vernietigt de beschikking van verweerder van 30 augustus 1989, voor zover de daarbij verleende vergunningen zich uitstrekken over meer dan de eerste bedrijfsfase, als aangeduid in paragraaf 1.6 van hoofdstuk 1 van de aan de beschikking ten grondslag liggende aanvraag alsmede voor wat betreft het aan de daarbij verleende vergunningen verbonden voorschrift 27.1, vanaf de woorden "stof daggemiddelde";
- III. verbindt aan evengenoemde vergunningen het navolgende voorschrift:
- 27.3
De in de afvoerluchtkanalen geplaatste HEPA-filters moeten minimaal een vangstrendement hebben van 99,97% voor deeltjes groter dan 0,3 micrometer;
- IV. verwerpt de beroepen voor het overige;
- V. gelast dat de Staat (de Ministeries van Economische Zaken, Volkhuysvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, en Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur) aan appellanten sub 1, 3, 4, 5, 6 en 7 het door hen ingevolge artikel 32, vijfde lid, van de Wet op de Raad van State gestorte recht, zijnde f 150,--, vergoedt.
- X

Aldus vastgesteld te 's-Gravenhage op 17 juli 1982
door mr. H.C.G.L. Polak, Leyden vd Meer, Voorzitter, in tegenwoordigheid van mr.
J.P.M.G.G. Knoors, Ambtenaar van Staat.

Ambtenaar van Staat.

Voorzitter,

No. G05.89.1026.

b.

64